

Seat No. : _____

KE-101

March-2014

F.Y.B.Com. (Annual Pattern)

B.O. & M. – I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) નીચેના પદો સમજાવો. (ગમે તે બે) 4
Explain the following terms : (any two)
- (a) જીવન ધ્યેય
Objectives
- (b) અંકુશ વિસ્તાર
Span of Control
- (c) B2C
- (d) નેતાગીરી
Leadership
- (b) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ ટૂંકમાં આપો. (ગમે તે બે) 4
Answer the following questions in brief : (any two)
- (a) નીતિ કોને કહેવાય ?
What is Policy ?
- (b) સંચાલન પ્રક્રિયા કેવી રીતે બને છે ?
How Management is process is done ?
- (c) અધિકાર કોને કહેવાય ?
What does Authority mean ?
- (d) સરમુખત્યાર કોને કહેવાય ?
What does autocratic leadership mean ?
- (c) નીચેના વિધાનોની સમજૂતી આપો. (ગમે તે ત્રણ) 6
Explain the following statements : (any three)
- (a) વૈધિક અને અવૈધિક વ્યવસ્થાતંત્ર બંને એક નથી.
There is difference between Formal and Informal organization.
- (b) સમિતિ વ્યવસ્થાતંત્ર દરેક પરિસ્થિતિમાં અનુકૂળ નથી.
Committee organization is not appropriate in all circumstances.

- (c) અંકુશ વિસ્તારની મર્યાદાને કારણે વિભાગીકરણની જરૂરિયાત ઉદભવે છે.
Necessity of departmentation arises because of the limitation of the Span of Control.
- (d) લોકશાહી દેશમાં સરમુખત્યારશાહી નેતાગીરી અપનાવી ન શકાય.
Autocratic leadership is not acceptable in Democratic Country.
- (e) ઈન્ટરનેટની સગવડને કારણે ઈ-કોમર્સના વ્યવહારો શક્ય બને છે.
E-Commerce interaction has become possible due to Internet.
- (f) વ્યવસ્થાતંત્રીય પરિવર્તન એ વિકાસ માટેની જરૂરી પૂર્વ શરત છે.
Organisational change is precondition of growth.

2. ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)

14

Write short notes : (any two)

- (a) સિદ્ધાંત X અને સિદ્ધાંત Y
Theory X and Y
- (b) લિકર્ટની નૈતૃત્વની ચાર શૈલીઓ
Likert's four systems of leadership
- (c) બજેટરી અંકુશ
Budgetary Control
- (d) આયોજના ઘટકો
Components of Plan

3. (a) અંકુશના વિવિધ પ્રકારોની સમજૂતી આપો.

7

Explain types of control.

(b) પરિવર્તન એટલે શું ? પરિવર્તનના કારણોની ચર્ચા કરો.

7

What is Change ? Discuss the causes of change.

અથવા/OR

(a) ગુણોત્તર વિશ્લેષણનો અર્થ જણાવી, તેના લાભાલાભને ચર્ચો.

7

What is Ratio analysis ? Discuss the utility and limitations of ratio analysis.

(b) ઈ-કોમર્સ વિરૂદ્ધ પ્રણાલીકાગત વેપારી પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો.

7

Discuss E-Commerce vs. Conventional business system.

4. (a) નેતૃત્વ સાતત્યના સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો. 7
Discuss the principles of leadership continuum.

(b) વ્યવસ્થાતંત્રનો અર્થ દર્શાવી, તેના પ્રક્રિયાની ચર્ચા કરો. 7
Explain the meaning and process of organization.

અથવા/OR

(a) શ્રેણીક વ્યવસ્થાતંત્રનો અર્થ દર્શાવી, તેના લાભાલાભની ચર્ચા કરો. 7
What is the meaning of Matrix Organisation ? Discuss advantages and disadvantages of Matrix Organisation.

(b) ‘હર્ઝબર્ગનો અભિપ્રેરણા અંગેનો સિદ્ધાંત માસ્લોના સિદ્ધાંત કરતા વધુ વૈજ્ઞાનિક છે’. ચર્ચો. 7
‘Herzberg’s theory of motivation is more scientific as compare to Maslow’s theory.’ Discuss.

5. (a) સંચાલનનું કાર્યક્ષેત્ર સ્પષ્ટ કરો. 7
Explain the scope of Management.

(b) આયોજનની આંતરીક પૂર્વધારણાઓ સમજાવો. 7
Explain the Internal Planning premises.

અથવા/OR

(a) ધ્યેયલક્ષી સંચાલનનો અર્થ દર્શાવી, તેના લાભાલાભ ચર્ચો. 7
Explain the concept of Management by objective and discuss its pros. and cons.

(b) નિર્ણય પ્રક્રિયાના વિવિધ તબક્કાઓ સમજાવો. 7
Explain Decision Making stages.

